

HRVATSKI SABOR
KLUB ZASTUPNIKA HSP-a

Zagreb, 15. studeni 2006.

PREDSJEDNIKU
HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama
 Zakona o političkim strankama,

Na temelju članka 84. Ustava Republike Hrvatske i članka 129. stavka 1. Poslovnika Hrvatskoga sabora, Klub zastupnika HSP-a podnosi **Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o političkim strankama.**

Za svoje predstavnike, koji će u njegovo ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Klub određuje sve zastupnike Kluba zastupnika HSP-a.

PREDSJEDNIK KLUBA HSP-a

Anto Đapić

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O POLITIČKIM STRANKAMA

Zagreb, studeni 2006.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O POLITIČKIM STRANKAMA

OBRAZLOŽENJE

Obrazloženje konačnog prijedloga zakona sadrži

USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o političkim strankama sadržana je u članku 2. stavku 4. podstavku 1., članku 6. stavku 5., članku 43. i članku 80. Ustava Republike Hrvatske.

OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

1. **Ocjena stanja u području koje se uređuje predloženim Zakonom:**

Političke stranke u Republici Hrvatskoj djeluju u skladu sa Zakonom o političkim strankama (NN 76/93., NN 111/95., NN 164/98. i NN 36/01.) Temeljem odredbi citiranog Zakona, u Hrvatskoj su registrirane 107 političke stranke. Registrirane političke stranke imaju svojstvo pravne osobe. Uz to imaju pravo na političko djelovanje, pravo na zastupljenost u medijima, pravo na ravnopravno sudjelovanje na izborima i druga prava definirana Zakonom.

Međutim, najveći dio registriranih stranaka uopće nije djelovao ni na međustranačkoj razini (tj. putem sudjelovanja na izborima odnosno putem istupa, priopćenja, inicijativa i sl.), niti na unutarstranačkoj razini (tj. u skladu s obvezama stranačkih tijela koje su definirane u statutu dotične stranke, koji je pohranjen u Središnjem državnom uredu za upravu).

S time u svezi je i pitanje tzv. medijskih sloboda i ravnopravnog medijskog tretmana političkih stranaka. Oko tog pitanja postoji veliko nesuglasje u Hrvatskoj, te je često predmet primjedbi i zahtjeva međunarodnih institucija. Pitanje ravnopravnog medijskog tretmana stranaka naročito je naglašeno tijekom izborne promičbe.

Političke stranke temelj su demokratskog ustroja društva, te je i zbog tog razloga nužno osigurati učinkovit način njihovog financiranja, koji je u velikoj mjeri otvoren javnosti. Osjetljivost pitanja financiranja političkih stranaka tijekom izborne promičbe i izvan nje, nalaže postojanje stroge zakonske regulative za tu problematiku. Posebno je značajan

problem stranih donacija političkim strankama, tj. novčanih ili materijalnih priloga političkim strankama od stranih državljana, tj. od inozemnih fizičkih ili pravnih osoba.

2. Osnovna pitanja koja se trebaju urediti predloženim Zakonom i posljedice koje će donošenjem Zakona proisteći:

- način osnivanja i registracije političkih stranaka;
- uvid u financiranje političkih stranaka;
- onemogućavanje financiranja političkih stranaka sredstvima iz inozemstva.

Donošenjem ovog Zakona imat će za posljedicu uvođenje reda na političkoj sceni u Hrvatskoj. Neminovno će se smanjiti broj političkih stranaka u Hrvatskoj. Zakonom će se omogućiti brisanje političkih stranaka iz registra, upravo onih koje nemaju podršku biračkog tijela u Hrvatskoj.

OCJENA SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provođenje ovog Zakona nije potrebno osigurati posebna sredstva.

**RAZLIKE IZMEĐU RJEŠENJA KOJA SE PREDLAŽU
OVIM KONAČNIM PRIJEDLOGOM, U ODNOSU NA
ONA IZ PRIJEDLOGA ZAKONA TE RAZLOZI ZBOG KOJIH
SU RAZLIKE NASTALE**

Prihvaćeni su prijedlozi Vlade Rpublike Hrvatske u vezi potrebnog broja članova stranke za upis u registar političkih stranaka, te je taj broj smanjen s 10000 članova na 5000 članova.

U Konačnom prijedlogu je izostavljen bivši članak 5. Zakona koji se odnosio na financiranje političkih stranaka jer se te materije predlaže regulirati posebnim Zakonom.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O POLITIČKIM STRANKAMA

Članak 1.

U Zakonu o političkim strankama ("Narodne novine" broj 76/93., 111/96., 164/98. i 36/01.) u članku 6. stavak 1. mijenja se i glasi:

"Političku stranku može osnovati najmanje 5000 punoljetnih, poslovno sposobnih državljana Republike Hrvatske."

Članak 2.

Članak 7. mijenja se i glasi:

"Političke stranke se upisuju u registar. Politička stranka stječe pravo upisa u registar ako u roku od 6 mjeseci od dana osnivanja prikupi najmanje 5000 članova - punoljetnih, poslovno sposobnih državljana Republike Hrvatske.

Danom upisa u registar, politička stranka stječe svojstvo pravne osobe.

Politička stranka iz stavka 2. ovoga članka gubi pravo upisa u registar političkih stranaka, ako u propisanom roku od 6 mjeseci ne udovolji uvjetima za upis u registar.

Registar političkih stranaka vodi Središnji državni ured za upravu. Vlada Republike Hrvatske propisat će obrasce i način vođenja registra političkih stranaka.

Registar političkih stranaka je javan.

Na teritoriju Republike Hrvatske ne smiju djelovati političke stranke koje nisu registrirane prema odredbama ovoga Zakona".

Članak 3.

U članku 8. stavak 1. mijenja se i glasi:

"Politička stranka dužna je prijaviti osnivanje i djelovanje svojih organizacijskih oblika (podružnice, ogranci) Središnjem državnom uredu za upravu u roku 15 dana od dana upisa u registar političkih stranaka."

Članak 4.

U članku 9. iza podstavka 5. dodaje se novi podstavak koji glasi:

" – popis 5000 članova političke stranke, punoljetnih, poslovno sposobnih hrvatskih državljana."

Članak 5.

Političke stranke su obvezne u roku od 6 mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona uskladiti svoje statute s odredbom ovoga Zakona.

Političke stranke su obvezne u roku do 6 mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona dostaviti Središnjem državnom uredu za upravu popis od najmanje 5000 punoljetnih, poslovno sposobnih članova svoje političke stranke, državljana Republike Hrvatske.

Članak 6.

Političke stranke iz članka 6. ovoga Zakona koje u roku od 6 mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona ne dostave popis 5000 članova političke stranke Središnjem državnom uredu za upravu, brišu se po službenoj dužnosti iz registra političkih stranaka, koji se vodi kod Središnjeg državnog ureda za upravu.

Brisanje po službenoj dužnosti iz stavka 1. ovoga članka provodi Središnji državni ured za upravu.

Članak 7.

U cijelom tekstu Zakona riječi: "Ministarstvo uprave", u odgovarajućem broju i padežu, zamjenjuju se riječima: "Središnji državni ured za upravu", sve u odgovarajućem broju i padežu.

Članak 8.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Narodnim novinama".

O b r a z l o ž e n j e uz pojedine članke

Političku stranku može osnovati najmanje 500 punoljetnih, poslovno sposobnih državljana Republike Hrvatske (članak 1.).

Političke stranke se upisuju u registar političkih stranaka ako u roku od 6 mjeseci od dana osnivanja prikupe najmanje 5000 članova.

Politička stranka koja to ne uspije gubi pravo upisa u registar političkih stranaka (članak 2.).

Političke stranke upisane u registar političkih stranaka su obvezne u roku 6 mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona dostaviti Središnjem državnom uredu za upravu popis od najmanje 5000 svojih članova. Ukoliko to ne učine, brišu se iz registra političkih stranaka (članak 5. i 6.).